Varför Requiem, mässa för de döda.

Ett religionsfilosofiskt perspektiv.

I den katolska kyrkovärlden håller man en Requiem-mässa för den avlidne så snart det är möjligt, helst inom tre dagar.
Begravningen kommer senare när det är möjligt för de anhöriga att samlas och ta avsked.

Ur ett religionsfilosofiskt perspektiv är människan formad av, och bärare av det gudomliga ljuset. Det finns ett fragment eller gudomlig gnista i allt levande.

Utifrån detta tidigt kristna perspektiv *är* människan en själ som *har* en kropp.
Själen levandegör (belivar) sin kropp under sitt jordeliv och är av evig karaktär.
Requiem-mässans syfte är därför att frigöra själen från sin avlagda kropp och att åter gå in i det eviga, in i det eviga som den är en del av.

Kyrkan har alltsedan tidiga dagar hävdat att människan är skapad i Guds avbild, dvs. den andliga eller själsliga människan. Dock växte det långsamt fram en bild från 300-400-talet och framåt om människans eländighet som behövde räddas.

Vid en sökning på internet får vi följande svar:

"En requiem-mässa (eller ett rekviem) är en dödsmässa inom den romersk-katolska kyrkan som hålls för de avlidna. Ordet *requiem* kommer från latinets ord för 'vila' (första ordet i mässan: *Requiem aeternam* – 'Ge dem evig vila')."

Huvuddelar och svensk översättning i Verdis Requiem
(latinsk standard / liturgisk text)

I. Requiem & Kyrie Eleison (Kvartett och kör)

- **Latin:** Requiem aeternam dona eis, Domine: et lux perpetua luceat eis. Te decet hymnus, Deus, in Sion, et tibi redetur votum in Jerusalem, exaxudi orationem meam, ad te omnis caro venit
  Kyrie eleison, Christe eleison.

- **Svenska: Herre, giv dem den eviga frid, och må det eviga ljuset lysa över dem.** Dig tillkommer en lovsång, o Gud, i Sion, och man uppfyller sitt löfte till dig i Jerusalem. Hör min bön, till dig kommer allt kött... Herre, förbarma dig över oss. Kriste, förbarma dig över oss. (Herre, utgjut/utstråla din kraft över oss).[1]

II. Sequence / Dies irae (Kör och solister)
Detta är verkets mest kända och dramatiska del, uppdelad i nio underavsnitt:

1. **Dies irae (Kör):** *Vredens dag, den dagen skall världen gå under i aska, så som David och Sibyllan spådde. Hur stor skall inte bävan bli när Domaren kommer för att rannsaka allt!*

---

[1] Den vanliga översättningen av satserna i Kyrie, vilka ingår i den uråldriga grekiska liturgien är "Herre förbarma dig över oss, Kriste förbarma dig över oss." Denna översättning ger ett något felaktigt intryck. Det grekiska ordet är nära besläktat med"eleemosynary" och kan även översättas med "utgjut dig över oss" eller "stråla över oss". Det antyder en förtröstan på kärlek.

2. **Tuba Mirum (Kör & bas):** *Trumpeten sprider sin dånande klang genom graven och samlar alla inför tronen. Döden och naturen skall häpna när det skapade uppstår för att svara inför Domaren.*

3. **Liber scriptus (Mezzosopran & kör):** *Den skrivna boken skall bäras fram, ur vilken allt skall dömas.*

4. **Quid sum miser (Sopran, mezzosopran & tenor):** *Vad skall jag arma människa då säga? Vem ska föra min talan när knappt den rättfärdige går säker?*

5. **Rex tremendae (Kör & kvartett):** *Du Konung med ett majestät som får oss att darra, Du som av nåd räddar dem som bör räddas, rädda mig, Du barmhärtighetens källa!*

6. **Recordare (Sopran & mezzosopran):** *Kom ihåg, gode Jesus, att jag är orsaken till din vandring på jorden. Förlora mig inte på den dagen.*

7. **Ingemisco (Tenorsolo):** *Jag suckar som en brottsling, skammen rodnar på min kind. Gud, skona den som ber.*

8. **Confutatis (Bassolo & kör):** *När de fördömda har drivits bort till de bittra lågorna, kalla då på mig bland de välsignade.*

9. **Lacrymosa (Kvartett och kör):** *Tårfylld är den dag då människan ur askan reser sig för att dömas. Skona henne, o Gud. Gode Herre Jesus, giv dem vila. Amen.*

III. Offertorio (Kvartett)

- **Latin:** Domine Jesu Christe, Rex gloriae, libera animas omnium fidelium defunctorum de poenis inferni...

- **Svenska: Herre Jesus Kristus, ärans Konung, befria alla trogna avlidnas själar från helvetets kval och det djupa djupet.** Rädda dem ur lejonets gap, så att inte avgrunden slukar dem. Låt ljusets banerförare, den helige Mikael, föra dem in i det heliga ljuset, som du lovade Abraham och hans efterkommande. [1]

IV. Sanctus (Dubbelkör)

- **Latin:** Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt caeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis.

- **Svenska: Helig, helig, helig är Herren Sebaoth. Himlarna och jorden är fulla av din härlighet.**Hosianna i höjden! Välsignad är han som kommer i Herrens namn.

V. Agnus Dei (Sopran, mezzosopran & kör)

- **Latin:** Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis requiem sempiternam.

- **Svenska: Guds Lamm, som borttager världens synder, giv dem vila.** (Sista gången: *giv dem den eviga vilan*).

VI. Lux aeterna (Mezzosopran, tenor & bas)

- **Latin:** Lux aeterna luceat eis, Domine, cum sanctis tuis in aeternum...

- **Svenska: Må det eviga ljuset lysa för dem, o Herre, i evighet med dina heliga, ty du är barmhärtig.**Giv dem evig vila, Herre, och låt det eviga ljuset lysa för dem.

VII. Libera me (Sopransolo & kör)

Verdi avslutar mässan med denna dramatiska bön, där den skräckinjagande *Dies irae*-temat återvänder i en sista desperat vädjan om räddning.

- **Latin:** Libera me, Domine, de morte aeterna in die illa tremenda: Quando caeli movendi sunt et terra: Dum veneris judicare saeculum per ignem.

- **Svenska: Rädda mig, Herre, från den eviga döden på den fasansfulla dagen, då himlarna och jorden skall skaka, när du kommer för att döma världen med eld.** Jag darrar och fruktar inför rannsakningen och den kommande vredesdomen. Rädda mig, Herre!